

Bohemia. Zemský sněm.

SNĚMY ČESKÉ

OD LÉTA 1526 AŽ PO NAŠI DOBU.

VYDÁVÁ

KRÁLOVSKÝ ČESKÝ ARCHIV ZEMSKÝ.

~~— 1877 —~~
V PRAZE.

NÁKLADEM KRÁL. ČESKÉHO ZEMSKÉHO VÝBORU. — TISKEM DRA ĚDY. GRÉGRA.

1877.

10

137. *Ferdinand I vyznává veřejně, že jeho stavý českými za krále zvolení, k němuž stavové slezští povolání nebyli, nemůže a nemá býti na ujmu jich svobodám.*

Ve Vídni. L. 1527, 14. ledna. Opis v archivu českého místodržitelství v Praze.

My Ferdinand z boží milosti český a uher-
ský král, infant v Hispanii, arcikníže rakouský,
markrabě moravské, kníže lucemburské a slezské,
markrabě lužické oc. Znám činíme a vyznáváme
tímto listem přede všemi vůbec za nás i na místě
dědicův a budoucích našich: jakož jsme po vy-
kročení z světa tohoto někdy krále Ludvíka ode
všech stavův země české za krále voleni, při-
trefilo se, že sme tolikéž za tou příčinou vyslané
naše do Slezska ku pánům, knížatům a všem stavům
téhož knížetství slezského vypraviti ráčili, s tou při
tom pilnou žádostí, aby nás tolikéž tím způsobem,
jako v Čechách se stalo, za krále a pána volili,
přijali a sobě obľbili. I ačkoli dotčeným knížatům,
pánům a stavům to velice obtížné bylo, že sou
oni k takovému již stalému volení do Čech povola-
ní nebyli, avšak sou takové jich některé ztížnosti,
Nám ku poctivosti a k dořému, na ten čas mimo
sebe pustili, a Nás beze vsí přísahy a volení, pro-
hlídající k tomu, že naše nejmilejší manželka
k témuž království nejbližší dědička jest, i také
naši jim lbeznou osobu z dobré a svobodné vůle
za krále a dědičného pána seznali, vyvolili a při-
jali, s tou při tom vejmínkou, abychom My je
v tom, co se téhož volení, kteréž se nám v Čechách
bez jich k tomu povolání a přítomnosti stalo, do-
týče, aby oni a budoucí jich v příčině takového
volení na svobodách, privilejích a spravedlnostech
jich napotom žádné škody, ujmy a zkrácení ne-
nesli, milostivě opatřiti ráčili. Poněvadž pak to
zjevné jest, že jsou Nás dotčená knížata i všickni
stavové zemí slezských na Naše toho vyhledávání
a žádost z své dobré a svobodné vůle za krále
a dědičného pána volili, seznali a přijali: tehdy
nemá a nemůže jim a budoucím jich to volení,
kteréž se nám v Čechách stalo, k němužto oni
také na ten čas povolání nebyli, na privilejích,

138. *Ferdinands I Versicherung an die Fürsten
Herren und Stände in Schlesien, dass seine von den
böhm. Ständen ohne Beziehung derselben geschene
Erwählung zum Könige ihren Privilegien, Rechten
und Freiheiten zu keinem Abbruch gereichen solle.*

dd. 14. Januar. 1527. Konzept im Arch. des k. k. Minist.
des Innern zu Wien I.A. 1. (Mähren.)

Nachdeme wir nach todlichen Abgange weiland
Konig Ludovigen oc. von allen Stenden des Landes
zu Beheim zu einem Konige erwelet sein, hat sichs
zugetragen, dass wir unsere Botschaften auch der-
halben ins Land Schlesien zu Fürsten, Herrn und
allen Stenden desselbigen Landen abgefertiget mit
fleissigem Anlangen und Begehr, sie wollten uns
auch dermassen, wie zu Beheim geschehen, zu
einem Konige und Herrn erwählen, annehmen und
gefallen lassen, und wie wol gemeke Fürsten,
Herrn und Stende grossen Beschwer getragen,
dass sie zu der geschehenen Wahl gegen Beheim
nicht gefordert, so haben sie doch solchen iren
Beschwer uns zu Ehren und Gut auf dissmal
hindenangesatz und uns an einicherlei Pflicht vor-
gegebener Wahl in Ansehung, dass unser geliebste
Gemahl zu solchem Reiche ein rechter Erbe ist,
auch unser in gefellige Person aus gutem freien
Willen zu einem Konige und Erbheren erkoren,
erwelt und angenommen, mit dieser Bedingung,
dass wir sie, was anlanget die Wahl, so uns zu
Beheim ane ire Forderung und Beiwesen gesche-
hen, damit sie ire nachkomlinge solcher Wahl
halben an iren Freiheiten, Privilegien uod Gerech-
tigkeiten ferrer keines Schaden, Abbruch oder
Nachtheils gewarten dorfen, genuglich versorgen
sollten. Dieweil es dann am Tage ist, dass ge-
melte Fürsten, Herrn und alle Stende des Lande
Schlesien uns auf unser Anlangen und Begehr frei
und gutwillig zu einem Konige und Erbherrn er-
wählt, erkorn und angenommen haben, so soll
und mag inen und iren Nachkommlingen die Wahl,
so uns zu Beheim geschehen, zu welcher sie uf
diesmal nicht gefordert, an iren Privilegien, Frei-
heiten und Gerechtigkeiten, wo sie der einicherlei
desshalb hetten, keinen Schaden ader Nachtheilt
gebenen ader einfuren.

svobodách a spravedlnostech jich, ač by v tom jaké nejmenší měli, k žádné škodě a ujmě býti. Tomu na svědomí k listu tomuto pečet naši přivěsiti jsme rozkázati ráčili.

Dán v městě Našem Vídni 14. dne měsíce ledna l. 1527, a království našich prvního.

Des zu Urkund geben zu Wien am XIII Tag Januarii A. 27.

139. *Oldřich Radkovec z Mirovic oznamuje Janovi z Rožmberka, že pan Lev naproti králi novému na pomezí království českého nepojede, než že před Prahou ho uvítá oc.*

NA STRAKONICÍCH. L. 1527, in festo s. Marcelli (16. ledna). Originál v arch. třeboňském.

Službu svú V. M. vzkazují. Urozený pane, pane. Jakož ste mi V. M. ráčili psáti, abych na Blatnú poslal a tu vyzvěděl, strojli se pan Lev proti králi ve zbroji jeti; i račte V. M. věděti, že se nestrojí ve zbroji ani proti králi nepojede, než tepruva z Prahy vyjede puol mfle anebo mflí. A jakž tomu rozumím a zprávu mám, že se jeho služebníci vdy na Krumlov po svatém Jiří strojí a rozličnú z toho kratochvíl mají. A také V. M. oznamují, kteří jsou koli z rytřřstva z kraje prachenského proti králi voleni, kromě dvou nebo tří, že jsou všickni voleni z sekty jeho. A V. M. prosím, že mi račte oznámiti, prodlíli se ta jízda proti králi J. M. podle sněmovního zuostánie, a budemeli míti předce ve zbroji strojiti čili nic, račte mi to oznámiti. A když se Libětický z Prahy vrátí, zdáli se V. M., aby se snad ještě s rybami prodlelo do Prahy vézti; V. M. oznamují, že zde štik mnoho nemáte a také jsem to u sebe rozvázil, jak se musejí štiky prostranně vézti, co by se dále dalo od nich od fůry, že by je tam málo draze koupil; než psal jsem Šimonovi písaři do Prahy, aby sjel k Poděbradóm, k Limburku, aby také kopu štik podmísních a mísních koupil, a když byšte tam ráčili přijeti, aby se koňmi V. M. do Prahy svezly. Datum, oc.

140. *Der bayrische Kanzler Eck an Herzog Wilhelm von Bayern: das Ausschreiben Ferdinands wegen der Türkengefahr bezwecke eigentlich von England ein Rüstgeld oder vom Reiche eine Hilfe gegen König Johann von Ungarn zu erlangen; die Herzöge mögen auch Jemanden zur Krönung nach Böhmen schicken, um im geheimen verschiedenes auszukundschaften; er rath, was dem Boten des Königs Johann zu antworten, und wie der König gegen Ferdinand aufzuhetzen wäre; die Lage der Dinge in Italien wäre den Herrn von Schwihau und anderen böhmischen Herrn in solchem Lichte darzustellen, dass sie besorgt gemacht und dem König Schwierigkeiten bereitet würden.*

19. Januar 1526. Original im k. geh. Staatsarchiv in München, 50/3 fol. 180.

NB. Gedruckt in den „Quellen zur bayrischen und deutschen Geschichte. B. IV, 5. 6.“ Das Datum wurde hier falsch 18. statt 19. Januar gelesen.

Gnediger Fürst und Herr! Ich hab dem Ausschreiben, so der erwählt Konig zu Beheim des Turken halben gethan hat, ferrer nachgedacht und dieweil ich nit gedenken kann, dass es menschlich oder muglich sei, dass der Turk so stark an den Granitzen liegen soll, dass auch aus allen Kundschaften solichs nit abzunehmen oder zu glauben ist, bedenk ich, ob der Erzherzog vermeint, mit diesem Geschrei etwas ein Rustungsgeld von des Konigs von Engeland Botschaften zu verlangen, oder aber, dieweil ich vernimm, dass der Konig zu Ungern einen Raguss auf trium regum ausgeschrieben